

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

I. Информация за контакт с възложителя:

“Напоителни системи” ЕАД, 1618 гр. София, бул. „Цар Борис III” №136

ЕИК 831160078

Пълен пощенски адрес: 1618 гр. София, бул. „Цар Борис III” №136

Адрес за кореспонденция: 5900 гр. Плевен, ул. „Дойран“ №136

Телефон, факс и e-mail: 0878 479 028, факс – 064 82 21 28, e-mail: pleven@nps.bg

Управител на фирмата – инвеститор: Атанас Мулетаров

Лице за контакти, телефон: Соня Илиева, тел. 878 479 028

II. Характеристики на инвестиционното предложение:

1. Резюме на предложението

Инвестиционното предложение е съществуващо (не е ново) и се отнася за:

- напояване на **38 760** дка поливни площи, определени след последния преглед на годните за напояване площи направен през 2013 г.;

- пълнене на язовир Карайсен с общ обем 10,250 млн. м³.

Поливните площи и язовира са част от „Росишка напоителна система“, изградена за напояване на 254 855 дка земеделски площи. Към настоящия момент помпените станции към напоителната система са разрушени и подаването на вода до поливните масиви е възможно само по гравитачен път или с техника на земеделските стопани.

Язовир Карайсен е изграден в края на Главен десен Баташки канал. Към язовира има изградено и действащо рибовъдно стопанство с площ 123,570 дка състоящо се от 11 бр. клетки, разположени на двата бряга на дерето след язовира.

Водоизточник за напоителната система е яз. „Александър Стамболийски“.

При реализиране на инвестиционното предложение не се предвижда разширение или изменение на производствената дейност.

2. Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение

- **напояване на 38 760 дка** - за получаване на високи добиви от поливните площи към „Росишка напоителна система“ е необходима добра агротехника и прилагане на добри земеделски практики, част от които са хидромелиорациите. За получаване на максимални добиви, от решаващо значение е:

- напояването на земеделските култури с необходимото количество вода в правилния момент от развитието им,
- равномерност на напояването – по каналната мрежа до поливните площи водата се подава гравитачно, но ползвателите на съответните масиви решават за начина на

подаване на вода за растенията. Използваните практики са с дъждовалните поливни системи или капково напояване. И двата варианта са рентабилно решение за намаляване на рисковете възникващи при засушаване, както и недопускане преовлажняване на почвата.

- **правилен хранителен режим на растенията** - дъждовалните поливни системи и капковото напояване позволяват внасяне във водата на необходимите за растенията хранителни вещества, с което се постига повишаване на добивите, растежа и качеството на селскостопанските култури.

Земеделието е поливно, затова осъществяването на инвестиционното предложение е от значение както за дружеството, така и за селското стопанство. Земеделието е основен отрасъл за изхранването на населението.

- пълнене на язовир Карайсен - Строителството на язовира е започнало през 1965 г., като е въведен в експлоатация през 1971 год. Язовирът е изграден на дере, на 3,5 км източно от с. Карайсен, в края на напоителния канал Главен Десен Баташки. В язовира се събират водните маси останали в канала след водовземанията за напояване. Към язовира е изградена дъждовална напоителна система „Карайсен“ – 58775 дка и рибовъдно стопанство, което е с площ 123,570 дка и се състои от 11 басейна. След 1990 год. от язовира не е подавана вода за напояване. Към настоящия момент е необходимо в язовира да има акумулирани водни маси за напояване, за риборазвъждане и като водоизточник за рибното стопанство.

3. Връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие на обекта на инвестиционното предложение и кумулиране с други предложения.

Извършваните дейности водовземане, напояване и пълнене на язовир Карайсен нямат връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие на обекта на инвестиционното предложение. Дейностите ще се реализират в рамките на „Росишка напоителна система“, която е изградена преди повече от 60 год. (Изграждането на яз. Ал. Стамболийски е приключило през 1954 г. Каналната мрежа е пусната в експлоатация в периода 1955 – 1956 год.)

На възложителя не е известно в района да се извършват дейности с аналогичен характер, поради което не се очакват кумулативни въздействия.

4. Подробна информация за разгледани алтернативи.

➤ **по отношение на местоположение** - в случая инвестиционното намерение е свързано с конкретни съществуващи съоръжения и площи изградени и работещи към „Росишка напоителна система“, т.е. по отношение на местоположение - няма алтернатива.

➤ **по отношение начина на използване на водата** – за напояване и за пълнене на язовир Карайсен – също няма алтернатива, тъй като водовземането и водоподаването е решено с проектирането и изграждането на напоителната система, като от двата начина на водоподаване - гравитачно и помпено, към настоящия момент се използва само гравитачно водоподаване.

➤ **по отношение на водоизточник** – алтернативните варианти са водоизточник да

бъде друго повърхностно или подземно водно тяло.

И в двата случая трябва да се търсят решения за начин на водовземане и за изграждане на нови водовземни съоръжения – скъпи и ненужни решения, които ще доведат до непълноценно използване на съществуващите съоръжения по пътя на водата, т.е. по отношение на водоизточник няма друго решение освен сега съществуващото с водоизточник яз. Ал. Стамболийски.

5. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по времена строителството.

– водовземането е откряя на силовия канал на хидровъзел „Ал. Стамболийски“, с географски координати: **43°10'59,60“; 25°15'34,06“**, в землището с. Росица, ЕКАТТЕ 63080, общ. Павликени, област Велико Търново;

- **напояваните** по гравитачен начин площи се намират в землищата на с. Росица ЕКАТТЕ 63080, гр. Бяла черква ЕКАТТЕ 7716, гр. Павликени ЕКАТТЕ 55052, с. Стамболово ЕКАТТЕ 68708, с. Лесичери, ЕКАТТЕ 43356, с. Бутово, ЕКАТТЕ 7123, с. Недан ЕКАТТЕ 51295, с. Батак ЕКАТТЕ 2823, с. Карайсен ЕКАТТЕ 36289, общ. Павликени, с. Дичин, ЕКАТТЕ 21244, с. Водолей ЕКАТТЕ 11795, общ. Велико Търново, обл. Велико Търново;

-яз. **Карайсен** – ПИ 36289.49.302, с. Карайсен, община Павликени, област Велико Търново, площ 1895824 кв.м.

Всички съоръжения и поливни площи са съществуващи. Няма да се извършват строителни работи, поради което не се налага да се предвиждат площи за временни дейности по време на строителство.

6. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на дейностите и съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.

- *основните процеси са:*

- **водовземане от повърхностен воден обект яз. „Ал. Стамболийски“** - водовземането е от края на силовия канал на хидровъзел „Ал. Стамболийски“. Водовземането е с дюкер, започващ от дъното на канала. С дюкера водата преминава под р. Росица и се подава по водопреносната мрежа, която достига до напоителните полета и до яз. Карайсен.

- **напояване** – водоподаването към водоползвателите за напояване е гравитачно с възможност да се обхванат **38 760 дка поливни площи**. В поливните площи, в зависимост с каква поливна техника се разполага, напояването може да бъде гравитачно, чрез дъждуване или капково. Напояването е сезонно - от м. април до м. октомври;

- **пълнене на яз. Карайсен** – язовирът е изграден в края на Десен Баташки напоителен канал с основна цел да се акумулира и да не се изпуска водата останала в канала, след като е извършено водоподаването към всички водоползватели. Акумулираната вода, чрез подязовирна помпена станция, се е подавала за напояване. Към настоящия момент водата се използва за риборазвъждане в язовира и в рибното стопанство с площ 123.570 дка, изградено непосредствено под язовирната стена, състоящо се от 11 басейна.

- *капацитет*

- за напояване – сезонно водовземане (от м. април до м. октомври) на водни количества от яз. Ал. Стамболийски, в размер на **6,0 м³/сек, 31,0 млн.м³/год.**
- за пълнене на яз. *Карайсен* – целогодишно – **10,0 млн. м³**

При реализиране на посочените дейности – водовземане, напояване и пълнене на яз. *Карайсен*, ще се използват съществуващи съоръжения, не се налага и няма да се извършват други дейности и няма да се изграждат или ползват съоръжения, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.

7. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.

Площите, в които ще се реализира инвестиционното предложение, са с изградени пътни връзки. За да се достигане до поливните площи ще се ползват съществуващите пътища – републикански и полски.

Инвестиционното предложение не е свързано с необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура и не се предвижда промяна на съществуващата пътна инфраструктура.

8. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване.

Всички строителни работи свързани с реализацията на инвестиционното предложение са извършени преди повече от 60 год. Към настоящия момент, за да се извършва експлоатация на изградените съоръжения и да се извършва водоподаване към годните за напояване площи е необходимо провеждане на процедура за издаване на разрешително за водовземане на повърхностен воден обект по реда на Закона за водите;

Към настоящия момент, дружеството не планува прекратяване на дейностите предмет на инвестиционното предложение. Инвестицията е с дългосрочна перспектива за развитие и не се предвижда закриване на обекта, както и последващо възстановяване и използване.

9. Предлагани методи за строителство.

При реализиране на инвестиционното предложение няма да се извършват строителни работи, т.е. няма да се прилагат различни методи за строителство.

10. Природни ресурси, предвидени за използване по време на строителството и експлоатацията.

- по време на строителството – при реализиране на инвестиционното предложение няма да се извършват строителни работи, т.е. няма да се използват природни ресурси по време на строителството;

- по време на експлоатацията – природния ресурс, който ще се използва е повърхностната вода от яз. „Александър Стамболийски“

Не се предвижда ползването на други природни ресурси. Инвестиционното предложение не е свързано с добив на природни ресурси.

11. Отпадъци, които се очаква да се генерират - видове, количества и начин на третиране.

Характерът и вида на дейностите определят вида на отпадъците.

- *отпадъци, генерирани по време на строителството*

Тъй като няма да се извършват строителни работи, няма да се генерират отпадъци по време на строителство

- *отпадъци, генерирани по време на експлоатацията*

По време на експлоатацията - напояването, ще се генерират битови отпадъци, които поради незначителните си количества, ще се събират и извозват до контейнери на сметосъбираща фирма.

Други отпадъци не се очаква да се генерират. Експлоатацията на поливната система и напояването не е процес, който формира отпадъци, съответно няма и предвиждания за третиране на отпадъци по смисъла на Закона за управление на отпадъците.

На обекта ще бъде забранено нерегламентираното изхвърляне, изгаряне, както и всяка друга форма на нерегламентирано третиране на строителни, битови и др. отпадъци.

- *генериране на отпадъчни води*

От напояването не се формират потоци отпадъчни води по смисъла на закона за водите и наредбите към него.

От предвижданата дейност, няма да се формират производствени или охлаждащи отпадъчни води. Не се предвижда формиране на битово-фекални отпадъчни води, тъй като не се предвиждат постоянни работни места на площадката на инвестиционното предложение.

12. Информация за разгледани мерки за намаляване на отрицателните въздействия върху околната среда.

Инвестиционното предложение не оказва отрицателните въздействия върху околната среда, поради което не се предвиждат мерки за намаляване на отрицателните въздействия върху околната среда.

13. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение

(например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство, третиране на отпадъчните води).

При реализиране на инвестиционното предложение не се налага и няма да се извършват други дейности – няма да се извършва добив на строителни материали, няма да се добива или пренася енергия, няма да се извършва жилищно строителство, няма да се третират отпадъчни води.

14. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение.

За регламентиране на дейностите предвидени в инвестиционното предложение е необходимо разрешително за водовземане от повърхностен воден обект яз. „Александър Стамболийски“, представляващ повърхностно водно тяло с код BG1YN400L1005. Необходимото разрешително се издава от Министъра на околната среда и водите, по реда на Закона за водите и наредбите към него.

15. Замърсяване и дискомфорт на околната среда.

Комфортът на околната среда е съвкупност от природни фактори и условия, съчетание на природни образувания и географски дадености (релеф, растителност, водни пространства, оптимална температура, влажност на въздуха и др.). Това е субективното чувство, което обкръжаващата природна среда създава в човека състояние на благополучие и спокойствие и

обезпечава неговото здраве и жизнената му дейност.

От водоземането от яз. „Александър Стамболийски“, както и от напояването и от пълненето на яз. Карайсен, не се очаква наднормено замърсяване на околната среда. На площадките не се предвижда експлоатиране на точкови източници на емисии в атмосферния въздух или друг вид емисии на замърсители в околната среда. Не се предвижда допълнително шумово натоварване.

Инвестиционното предложение не предполага вероятни значителни последици за околната среда и човешкото здраве, т.е. не се създава дискомфорт на околната среда.

16. Риск от аварии и инциденти.

Риск от аварии, злополуки и инциденти съществува по време на експлоатацията на напоителната система (канална мрежа, съоръженията към нея, напоителни полета), които могат да навредят на здравето на хората или на околната среда. Този риск е в пряка зависимост от квалификацията и съзнанието за отговорност на експлоатационния и обслужващия персонал и може да бъде сведен до минимум при:

- стриктно спазване на мерките заложи в указанията за безопасни условия на труд и провеждане на редовни инструктажи;
- постоянни огледи на техническото състояние на водоподаващата каналната мрежа и на язовирната стена;
- своевременно извършване на текущи ремонти;
- ежегодно обучение на обслужващия персонал.

Инвестиционното предложение не предполага риск от големи аварии и/или бедствия.

III. Местоположение на инвестиционното предложение

1. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях.

- Местоположението и границите на инвестиционното предложение са показани в приложената схема на напоителната система. От нея са видни:

- най-близките обекти подлежащи на здравна защита – населените места – с. Росица, гр. Бяла черква, гр. Павликени, с. Стамболово, с. Лесичери, с. Бутово, с. Недан, с. Батак, с. Карайсен, общ. Павликени и с. Дичин, с. Водолей, общ. Велико Търново, обл. Велико Търново;
- отстоянията от напоителните полета – от 600 м до 1000 м
- отстоянието от водоземането от канала - до регулацията на най-близкото село – с. Росица – 2,0 км.

При осъществяване на инвестиционното предложение, няма да бъде необходимо усвояване на допълнителни площи, т.е. посочените отстояния няма да бъдат променени.

Мястото на водоземането е в землището на с. Росица, ЕКАТТЕ 63080, общ. Павликени, област Велико Търново, в точка с географски координати:

43°10'59,60"; 25°15'34,06"

На възложителя не е известно за елементи от Националната екологична мрежа разположени в близост до каналната мрежа, напоителните полета и язовира.

2. Съществуващите ползватели на земи и приспособяването им към площадката или трасето на обекта на инвестиционното предложение и бъдещи планирани ползватели на земи.

Каналната мрежа и напоителните полета към нея обхващат и граничат със земеделски земи, които трайно се ползват като такива. Язовир Карайсен също граничи с обработваеми земи. Достъпът до поземлените имоти е осигурен и не се налага съществуващите ползватели на земи, да се приспособяват към площадката на инвестиционното предложение.

С реализиране на дейността, не се оказва отрицателно въздействие върху съществуващото и одобрено земеползване.

3. Зониране или земеползване съобразно одобрени планове.

В района, в който ще се реализира водовземаването, напояването и пълненето на яз. Карайсен, не се извършва зонироване на земеделски земи и не са предвидени дейности свързани с одобрени планове.

4. Чувствителни територии, в т. ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди др.; Национална екологична мрежа.

Земеделските площи, в които ще бъде реализирано инвестиционното предложение, се намират в землищата на с. Росица, гр. Бяла черква, гр. Павликени, с. Стамболово, с. Лесичери, с. Бутово, с. Недан, с. Батак, с. Карайсен, общ. Павликени, с. Дичин, с. Водолей, общ. Велико Търново, обл. Велико Търново.

Същите не попадат и не засягат чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточници на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др., както и не попада и не засяга елементи на Национална екологична мрежа

4а. Качеството и регенеративната способност на природните ресурси.

За реализиране на инвестиционното намерение ще се ползва природния ресурс повърхностни води от яз. „Александър Стамболийски“. Язовирът е изграден с основно предназначение напояване и електропроизводство, т.е. тези води са с качества позволяващи използването им за напояване и за акумулиране в яз. Карайсен.

Големият водосбор и постоянния отток в реките и деретата вливащи се в язовира, осигуряват регенеративната способност на природния ресурс във времето, когато не се използва за напояване.

5. Подробна информация за всички разгледани алтернативи за местоположение.

Разглежданото инвестиционното намерение няма алтернативи за местоположение, тъй като водовземаването, водопреносната мрежа, напояваните площи и яз. Карайсен са изградени и съществуващи.

IV. Характеристики на потенциалното въздействие

(кратко описание на възможните въздействия вследствие на реализацията на инвестиционното предложение):

1. Въздействие върху хората и тяхното здраве, земеползването, материалните активи, атмосферния въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафта, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии на единични и групови недвижими културни ценности, както и очакваното въздействие от естествени и антропогенни вещества и процеси, различните видове отпадъци и техните местонахождения, рисковите енергийни източници - шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми.

Характерът на дейността – напояване и акумулиране на водни маси в яз. „Карайсен“, оказва благоприятно въздействие върху хората и тяхното здраве, атмосферния въздух, атмосферата, водите, почвата, биологичното разнообразие и неговите елементи. Върху останалите изброени по-горе елементи не оказва въздействие.

2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до обекта на инвестиционното предложение.

С реализирането на инвестиционното предложение не се очаква въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа.

3. Вид на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно).

Въздействието върху водния обект ще бъде пряко, постоянно (ежегодно), отрицателно, тъй като се отнемат част от водите му, кумулативно, тъй като в съответствие с месечни графици, водите в язовира се използват освен за напояване, и за електропроизводство.

Въздействието върху земеделските площи и земеделските култури ще бъде пряко, сезонно, положително. С извършване на напояването се подобрява микроклимата в района.

Въздействието върху яз. „Карайсен“ е пряко, дълготрайно, постоянно, положително, тъй като към язовира целогодишно ще се подава вода. През поливния сезон в язовира ще се събира водата, която е останала в канала след водоподаванията към напоителните полета. Тези количества са малки и недостатъчни за покриване разходите на вода от изпарение и филтрация, затова водоподаването към язовира ще бъде и извън поливния сезон.

Към настоящия момент, кумулативно въздействие се оказва върху водния обект, тъй като водите в язовира, в съответствие с месечни графици, се използват освен за напояване, и за електропроизводство.

4. Обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой жители и др.).

Обхватът на въздействието е в района на „Росишка напоителна система“, като ще бъдат обхванати:

-38 760 дка поливни площи, попадащи в землищата на с. Росица ЕКАТТЕ 63080, гр. Бяла черква ЕКАТТЕ 7716, гр. Павликени ЕКАТТЕ 55052, с. Стамболово ЕКАТТЕ 68708, с. Лесичери, ЕКАТТЕ 43356, с. Бутово, ЕКАТТЕ 7123, с. Недан ЕКАТТЕ 51295, с. Батак

ЕКАТТЕ 2823, с. Караисен ЕКАТТЕ 36289, общ. Павликени, с. Дичин, ЕКАТТЕ 21244, с. Водолей ЕКАТТЕ 11795, общ. Велико Търново, обл. Велико Търново;

- яз. „Караисен“ – ПИ 36289.49.302, с. Караисен, община Павликени, област Велико Търново, площ 1895824 кв.м

При реализиране на дейностите водоземане, напояване и пълнене на яз.„Караисен“ не се засяга населението в посочените по-горе населени места

Отстоянието от регулацията на населените места до:

- напоителните полета са от 600 м до 1000 м;
- водоземането от канала–2,0 км от регулацията на с. Росица

От реализиране на инвестиционното предложение – напояване чрез дъждуване в поливния сезон (не повече от 50 дни в годината), не се очаква да се наблюдава завишаване на заболяемостта или промяна в здравния статус на околното население, както и няма констатирани рискови фактори за населението.

Като заключение, може да се потвърди, че реализирането на инвестиционното предложение няма да окаже негативно въздействие върху здравето на хората.

5. Вероятност на поява на въздействието.

Реализирането на инвестиционното предложение е свързано със сезонно напояване и целогодишно водоземане за пълнене на яз. Карайсен. Появата и на двете въздействия се регулира от възложителя и не може неконтролирано да се появи.

6. Продължителност, честота и обратимост на въздействието.

Въздействието от напояването ще бъде с продължителността на поливката, според потребностите на растенията.

Честота на въздействие – при всяка поливка. Поливките ще бъдат 3 – 4 бр., сумарно не повече от 50 дни в годината.

Върху земеделските площи - въздействието ще бъде сезонно, ежегодно.

Въздействието от напояването е необратимо, от друга страна – благодарение на пластичността и адаптивността на околната среда, се очаква след всяка поливка лесно възстановяване на района.

Не се очакват промени в екологичното състояние на района от реализацията на инвестиционното предложение.

7. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на значителните отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

Предвиждат се следните мерки, за предотвратяване, намаляване или ако е възможно, за прекратяване на значителните вредни въздействия върху околната среда и човешкото здраве по време на реализацията на инвестиционното предложение:

- опазване чистотата на почвите и подземните води;
- опазване здравето на хората;
- новото водоземане е свързано само с монтаж на помпа на левия бряг на реката.
- осигурено е свободното преминаване и непрекъснатостта на водния поток, както и миграцията на рибите.

- сключване на договори с лица, притежаващи разрешителни за дейности с отпадъци, за предаване на генерираните отпадъци;
- екологосъобразно третиране на отпадъците;
- недопускане депониране на отпадъци на нерегламентирани места в и извън територията на напоителното поле;
- напояването да се извършва така, че да се ограничи всяко неблагоприятно въздействие върху околната среда;
- всички дейности по напояването да се извършат според изискванията на нормативната уредба;
- опазване на съседните терени от замърсяване.

8. Трансграничен характер на въздействията.

Инвестиционното предложение не оказва въздействие върху населението и околната среда на територията на друга държава или държави, т.е. няма трансграничен характер.

Приложение: 1. Схема на напоителна система „Росица“

Дата 04.10.2022 г.

Уведомител:

*/Атанас Мулетаров/

СХЕМА на Напоителна система "Росица" Великотърновски регион

Attachments:

НС Росица-Павликени.jpg

700 KB